

1 PINKATHARI-PAYI

Antyasiparitapaaki pinkathari David

¹ Tima antari-kona-piro-tapaaki pinkathari David, oshikitaki isarintsiti. Ipiwiryaa-kowitaitari oshiki iithaari, titzimaita isaawati.

² Ikantakiri impiratani: “¡Pinkathari! ¿Pintzi naminimi mainaro? Irootaki aminimini, ompasikaimi, ontsipa-tyaami pimayi osaawantimi.”

³ Jataki yamina-minatzi kamiithaa-niki mainaro maaroni inampiki Israel-iiti. Iñaaki mainaro paitachari Abisag poñaachari Apimakoryaariniki. Irootaki yamakiniriri pinkathari.

⁴ Omapiro okamiithaa-nikitzi Abisag. Irootaki aminapaa-kiniriri okaratzi inintayi-tziri pinkathari, titzimaita inantyaaro.

Isaipatziitoitzi Salomón

³² Ipoña ikantaki pinkathari David: “Pinkaiminari Ompira-tasorintsi-taari Sadoc, Kamantan-tzinkari Natán, Benaía itomi Joiada.” Ari ipokajitaki irirori iñiiri pinkathari.

³³ Ikantawakiri: “¡Ashininká! Pintsipatanakyaari nompiratani-payi, inkyaakai-yaari nopira notomi Salomón, paanakiri Sipopajaariniki. *

³⁴ Awiroka Sadoc Ompira-tasorintsi-taari aajatzi Kamantan-tzinkari Natán, pisai-patzii-totiri

---

* 1:33 nopira = nomorani = mula

notomi Salomón omatantyaari impinkathari-wintairi ashininka-payi Israel-iiti. Pintyoo-jiiti anta, pinkaima-jiiti aajatzi, pinkanti: ‘¡Yokawí pinkathari Salomón!’

³⁵ Impoña piyaataa-jiitiri itaapiiki impiyi, iro-jatzi isaikan-tapaa-kyaari nowinkathari-mintoki, tima iriitaki impoyii-tajyaanani. Tima iriitaki noyosii-takiri impinkathari-wintairi ashininka-payi Judá-iti, aajatzi pasini-payi Israel-iiti.”

³⁶ Ari yakanaki Benaía itomi Joiada, ikantzi: “¡Pinkathari! Aritaki onkantyaari. Iriitaki Piwawani nintakaan-tzirori.

³⁷ Iriitaki Pawa tsipata-piintakami awiroka, onkamintha ari inkimitairiri aajatzi Salomón, inkanta-kaiyaaro imapirotiro impinkatharitari irirori.”

³⁸ Ikanta Ompira-tasorintsi-taari Sadoc, Kamantan-tzinkari Natán, Benaía itomi Joiada, Piyakaasitaniri-payi, Shintsiri-payi, ikyakaakari Salomón ipira pinkathari David, yaanakiri Sipopo-jaariniki. †

³⁹ Ari yaaki Ompira-tasorintsi-taari Sadoc chiitsi aajatzi yiinkantsi, saikatsiri tasorintsi-thaantiki, isaipatzii-totakiri Salomón. Ari ikaratzi ityoojii-tanaki maaroni anta, ikaimajii-tanaki ikantajiitzi: “¡Yokawí pinkathari Salomón!”

2

ikamantanairi David itomi

¹ Tima irootaintsi inkami pinkathari David, ikaimakaan-takiri Salomón, ikantziri:

† 1:38 ipira = imorani = mula

2 “¡Notomí! Kimitaka irootaintsi nomoronki, nojatatyii tsika ikinayitzi maaroni atziri. Tontasiri pinkantyyaa awiroka, sirampari pinatyii.

3 Panta-piintairo impira-tamiri Pawa, pinthotyaa-yitairo iwinkakaantani, ikantakaan-tani, isinita-kaantani aajatzi isintsi-thatantziri, okaratzi osankina-tainchari ñaantsi iyomitaajairi awaisatzitini Moisés, irootaki ojatan-tyaari kamiitha opaita-rika pantayi-tajiri, tikatsi awishimo-timini tsika-rika pinkinayiti.

4 Ari imonkara-tirori Pawa okaratzi ikasiyakaakinari, ikantakina: “Iriipiro-rika inkimisan-tajina inkarati pincharini-tajyaari, kamiitha-rika isirita-jyaana, yawintaa-siri-tajyaana, irasi iwiro inkarati pincharini-tajyaari impinkathari-wintairi pishininka-payi Israel-iiti.”

Ikamantajari David

10 Aritaki makoryaaki David. Ikitaitakiri ipaitai-tziro “Inampi David”. *

11 Osamani ipinkathari-wintakiri David pairani ishininka-payi Israel-iiti okaratzi 40 osarintsi. Yitakaro ipinkatharitaki nampitsiki Aripuro-taariniki okaratzi 7 osarintsi, aajatzi nampitsiki Aapatyaawiniki okaratzi 33 osarintsi.

12 Ikanta yitanakaro ipinkathari-tanaki Salomón, impoyii-taari iriri. Iriitaki matakirori isaikakaantaki kamiitha.

---

* **2:10** makoryaaki = maaki = jatasirin-kataji isaiki isiri iwaisatzitipayi; Inampi David = Aapatyaawini.

5

Ikowaki Salomón iwitsikiniri itasorintsi-pankoti Pawa

¹ Ari ikimakiri Hiram pinkathari-tatsiri Mapiniki ikantaitzi: “Isaipatzii-toitakiri Salomón, impoyii-taari iriri.” Tima yoka Hiram oshiki itakota-piintakari pinkatharini David, ityaantaki inampiri-payi iñiiri Salomón.

² Ikanta Salomón irirori, ityaantaki kaman-tirini Hiram, inkantiri:

³ “Piyotzi awiroka ti imatiro asitanarini David iwitsikiniri itasorintsi-pankoti Pawa tsika impinka-thaitiro iwairo, okantakaan-tziro imana-mintha-tziri iisaniintani. Iro kantacha, Pawa kantakaarori yiitsinampaan-takariri maaroni owayirita-piintariri. *

⁴ Irootaki isaikakaan-taanari Pawa kami-itha. Tikatsi owayiri-tajinani, ti natsipi-tajyaaro kowiinkari-payi.

⁵ Irootaki nonintantari nowitsikiniri itasorintsi-pankoti Pawa tsika impinka-thaitairo iwairo, tima ikasiya-kaakiri pairani asitanari, ikantakiri: ‘Iriitaki pitomi impoyii-tajyaamini apaata impinkathari-wintanti, iriitaki witsikainaroni notasorintsi-pankoti, tsika impairyai-tairo nowairo anta.’

⁶ ¡Pinkathari! Pinkantiri patziriti-payi intowina inchato-payi tzimatsiri anta Kitiniitoniki, aritaki yamitako-takiri natziriti-payi naaka. Tsikarika onkarati pinintiri nompinatimi yanta-wairi patziriti, aritaki nomatakiro. Piyotzi awiroka

---

* 5:3 yiitsinampaan-takariri = inaryaaajiri iisaniintani-payi os-aawiki, yaatzika-mai-tantaari iitzi

tikatsi noshininka-payi yotironi intowiro kami-itha isiyako-tyaari pisaika-nampit-ziri Simaasatziiti.”

6

Iwitsikaitakiro Tasorintsipanko

¹ Aritaki imatakiro Salomón ipinkathari-wintziri ishininka-payi Israel-iiti okaratzi 4 osarintsi, iriitaki apitita-tsiri kasiri, ipaitai-tziri “Sipakiryaaari”. Aripaiti yitanakaro Salomón iwitsikiniri itasorintsi-pankoti Pawa. Tima aritaki osamanitaki okaratzi 480 osarintsi isitowan-taari Israel-iiti Apitantoniki.

³⁸ Ikanta awisaki 11 osarintsi ipinkathar-itzi Salomón, iriitaki 8-tatsiri kasiri ipaitai-tziri “Awiitaantsi”, ithonkai-takiro iwitsikai-tziro tasorintsi-panko, iwitsikai-takiro tsika okanta ikinkitha-siri-taitaka iwitsikaitiro. Tima okaratzi 7 osarintsi osamanitaki ithonkan-taita-karori iwitsika-kaantakiro pinkathari Salomón.

10

Pinkatharo poñaachari Sabá

¹ Okanta pinkatharo poñaachari ipaitai-tziro Sabá okima-kotakiri ikinkithata-koitziri pinkathari Salomón, tima okaratzi iyota-nitari irirori irootaki kantakaarori iroopirori isintsinka Pawa. Irootaki onintan-tanakari oñiiri. Onintzi onkompita-kaiyaari onkarati osampiyitiriri, oñaantyaariri omapiro-rika iyota-nita.

² Okanta ariitaka nampitsiki Aapatyaawini otsipayitakari onampiri-payi, amayitaki oshiki ikyaakoitari-payi okyaakaa-yitakiri owaararo,

amaki kasankari, oshiki ooro, aajatzi pinapiroyitachari mapi. Okanta oñaapaakiri Salomón, omatakiro osampita-paakiri Salomón okaratzi okinkithasiritzi-takari osampitiriri.

³ Tima ithonkaa yakakiro Salomón okaratzi osampita-paakiriri. Tikatsi aparoni kompitzi-motyaarini.

⁴ Okanta iroñaaka iroka pinkatharo poñaachari Sabá, oñaakiri omapiro iyota-nitaka Salomón, oñaakiro aajatzi iwinkathari-pankoti okaratzi iwitsika-kaantakiri.

⁵ Tima añaakiro aajatzi okaratzi iwayitari, okaratzi isaikan-tayitari inampiri-payi, tsika ikantayita inspiratani-payi okaratzi ikithaayitari aajatzi, ikaratzi kitapiintzi-niriri iraitziri. Añaakiro ipomitai-tziri yatsipita-kayitani katziyain-kata-chari anta Tasorintsi-pankoki. Tima okiryaantsi okantanaka iroori.

⁶ Ari okantanakiri pinkathari: “Okaratzi nokima-kotzimiri nonampiki okaratzi pantayitakiri, okaratzi piyota-nitari, omapiroatyaa.

⁷ Tira nonkimisanta-wityaaro, iro kantacha noñaakiro iroñaaka, nokitakaro naaka, ari noyotzi omapiroatyaa. Tira ithotyii-tinaro inkaman-taitinaro maaroni. ¡Omapiro piyota-nitaka awiroka, omapiro otzimi-motzimi piwaararo okaratzi nokima-kota-kimiri!

11

Ipinkathawai-takiri Salomón pawaniro

¹ Okanta apaata, yoka pinkathari Salomón oshiki kooya inintaki. Inintakiro irisinto

iwinkathariti Apitantoni-satzi. Imatzitakaro inintakiro Athataa-wini-sato, Pityaankaarini-sato, Kiraarini-sato, Simaa-sato, Tharowan-taarini-sato.*

² Irootaki ipinkakaa-witakariri Pawa pairani Israel-iiti, ikantakiri: “Piwinkani piwiro maaroni kooya poñaachari pasiniki nampitsi, omata-kayimiro = kari pimpinkathatiri awiroka pawaniro-payi.” Iro kantacha Salomón, oshiki inintakiro iroka-payi kooya, iinantakaro.

³ Okaratzi 700 iinapiro-takari, pasini okaratzi 300 kaari iinapirota, irootaki iinapayi oitzinampa-siri-takiriri.

⁴ Ikanta yantyasipari-tapaaki Salomón, oitzinampa-siri-takiri iinapayi impinkathawaitiri pawaniro-payi. Ti inkamiitha-siri-tzimotajiri Pawa, ti isiyaari David, iririni.

⁵ Ipinkatha-waitakiri Salomón pawaniro Impokiromara, iwawa-niroti Simaa-satzi. Ipinkatha-waitakiri aajatzi pawaniro ipaitai-tziri “Pinkathari Itaawintai-tziri Iinchaa-niki-payi”, iriitaki iwawa-niroti Pityaankaarini-satzi. Iriiyitaki pawaniro-payi impinka-yitimi.

⁶ Yantasi-takaro Salomón kaari onimotirini Pawa, ti yiriipiroti isirityaari, ti isiyaari David, iririni.

⁷ Iwitsikaki Salomón iyarapapankoti pawaniro ipaitai-tziri “Oitsinampaan-taniri” anta tonkaariki Aapatyaawiniki tsika isitowa-piintzi ooryaatsiri. Tima pinkaari inatzii iwawa-niroti Athataa-wini-satzi. Ipoña iwitsikakiri aajatzi isiyakaaro pawaniro ‘Pinkathari Itaawintai-tziri

---

* **11:1** iwinkathariti Apitantoni-satzi = faraón

linchaa-niki-payi', tima pinkaari inatzii aajatzi iwawa-niroti Pityaankaarini-satzi.

⁸ Ari ikimitaakiri aajatzi asi maaroni iinapayi poñaayi-tachari pasiniki nampitsi, iriitaki otaapiintziniri kasankai-nkari, opomiyi-tziniriri owawa-niroti atsipita-kaani-payi.

⁹ Ari ikisanakiri Pawa yoka pinkathari Salomón, okantakaan-tziro ti imiraawinta-jyaari, ti inkinkithasiri-tairi Iwawani Israel, iwashaantakiri ikimisantziri, tsika itzimi oñaakawitakariri apiti-satzi.

¹⁰ Ikantawi-takari: “Airo pipinkatha-tziri pawaniro-payi.” Iro kantacha Salomón, ipiyatha-takari Pawa ikantawi-tariri.

¹¹ Irootaki ikantan-takariri Pawa, ikantziri: “¡Salomón! Omapiro pipiyathataka, ti pinthotyiiro nokasiyakaimiri, ari pikimitaakiro nosankina-takaantani nokanta-witakamiri. Ari okarata-paaki nopinkathari-takaakimi, iriitaki nompinkathari-takaaji iroñaaka pimpiratani.

¹² Iro kantacha, airo nooka-kayi-tamiro awiroka, oshiki notakotakari asitamiri David, iriitakira pitomi nooka-kayiri ipinkatharitzitikira-mintha imonkaratiro.

¹³ Airotzimaita nowashaanta-kairi maaroni ipinkathariti. Aritaki nookanaki aparoni ikaratzi ishininkata-wakaiyita, iriitaki Judá-iti. Irootaki nantiri tima oshiki notakotakari pairani David, nompiratani. Notakotzi-takaro aajatzi inampi, Aapatyaawini.”

²⁶ Imatakiro Jeroboam, itomi Nabat, poñaachari Posini-pathaniki. Tima yoka Jeroboam, impiratani Salomón, ipoñaaro

nampitsiki Katsinkawiniki, ishininka inatzii icharini-payi Efraín. Kinankaro onatzii asitariri opaita Zerúa.

²⁷ Iroka opoñaantari Jeroboam imaimani-tziri pinkathari: Tima itanto-takitziro Salomón maaroni inampi David, iririni, iwitsikakiro Tamakopathani.

²⁸ Yoka Jeroboam, sintsiri inatzii atziri, tikatsi pomirintsi-tzimo-tyaarini. Ikanta iñaakiri Salomón yoka mainari siritha ikantaka, impiratakari yaminayitiro okaratzi yasiyitari icharini-payi José, iwaisatzitini.

²⁹ Okanta apaata, jataki Jeroboam ikinawaitzi ipoñaanakaro Aapatyaawiniki. Ari imonthaakari Kamantan-tzinkari Ahías, poñaachari Makoryiironiki. Iñaakiri ipokaki ipasikakaro owakira-mairi ipasika-minto. Apaniro imonthaa-wakaaka, tikatsi intsipatyaa.

³⁰ Yaakiro Ahías owakirari ipasikakari, isaraakiro, okaratzi 12-kotamasiti.

³¹ Ikantziri Jeroboam: “Payi awiroka 10 okota, tima irootaki ikantakiri Pawa, Iwawani Israel, ikantzi: ‘Ari nosaraajiro naaka iwinkathariminto Salomón, tima awiroka nonintaki pimpinkathari-wintairi inkarati 10 ishininkatawakaajiita Israel-iiti.

³² Iriima Salomón, apatziro aparoni impinkathari-wintairi irirori ikantakaan-tziro notakotani nompiratani David, impinkathari-wintairo aajatzi Aapatyaawini, tima irootaki nampitsi nonintakiri. Ti osiyaaro pasini inampitsiti ishininka-payi Israel-iiti.

³³ Tima ipiyatha-takana Salomón, itharowinta-

sitaka ipinkatha-waitziri Impokiromara, iwawaniroti Simaa-satzi, Oitsinampaan-taniri, iwawani Athataa-wini-satzi. Imatzitakari “Pinkathari Itaawintai-tziri Iinchaa-niki-payi”, iwawani Pityaankaarini-satzi. Okaratzi yantakiri Salomón, ti onimo-tina noñaakiro, ti inthotyaa-kotina nosankina-takaantani aajatzi nosinita-kaantani, ti isiyaari David, iririni.

³⁴ Iro kantacha, airo naapitha-tziri ipinkathar-itzi. Tima tikira iñiuro inkami, aikiro ijiwari-tatyii, okantakaaro notakotari pairani asitaririni, David, nompiratani, tsika itzimi nasitakari naaka, tsika itzimi othotyaa-kirori nokanta-kaantani aajatzi nosankina-takaantani.

³⁵ Airotzimaita ipinkatharitaji itomi Salomón, awiroka nonintaki pimpinkathari-wintairi inkarati 10 ishininkata-wakaa-jiita Israel-iiti.

³⁶ Apatziro nosinita-wajiri itomi impinkathari-wintiri aparoni ikaratzi ishininkata-wakaa-jiita, airo otsiwakanta itaa-minto David Aapatyaaw-iniki, tima irootaki nampitsi nasitakari tsika osaikakotaki nowairo.’ ”

Makoryaaki pinkathari Salomón

⁴⁰ Irootaki kantakaan-tzirori, inintantari Salomón iwiiri Jeroboam. Iro kantacha siyaka Jeroboam ikinaki Apitantoniki tsika ipinkatharitzisi. Ari isaikakiri anta irojatzi ikamantaari Salomón.

⁴² Iroka okaratzi ipinkathari-wintakiri Salomón maaroni Israel-iiti nampitsiki Aapatyaaw-ini okaratzi 40 osarintsi.

⁴³ Ikanta imakoryaaji irirori, ikitaitakiri inampitsitiki asitaririni, David. Iimpoyiitari ipinkatharitaji itomi, ipaita Roboam. †

12

Yookawintawakaaka Israel-iiti

¹ Jataki Roboam anta Sikochaariniki, ari ithonka ijayitaki maaroni ishininka-payi irirori iwinkathariti-tyaari anta.

² Oyotzimaitaka Jeroboam itomi Nabat, isaikakira irirori Apitantoniki isiya-pithatari pinkathari Salomón, ari inampita-karori anta.

³ Ari ityaantaitaki kaimirini Jeroboam. Pokaki tsika yapatojiitaka maaroni ishininka-payi irirori. Ari isampitai-takiri Roboam, itomi pinkatharini Salomón, ikantai-tziri:

⁴ “Oshiki imapiro-takina iwasinonkaa-waitana asitamirini. Nonintzi piwatsinaryaa-kotajina okaratzi isintsiwinta-waitana impiratana. Aririka pimatakinaro, awiroka ompirata-jyaanani.”

⁵ Yakanaki Roboam, ikantziri: “Pimpiyanaki maaroni awirokaiti ashininká. Aririka awisaki mawa kitaitiri, ari nonintzi pimpoki piñiina.” Piyajii-tanaka maaroni ishininka-payi.

⁶ Ikanta pinkathari Roboam, inintaki iyomitaa-najiri antari-kona-payi inampinatari pairani Salomón, iririni, ainiro yañaawita irirori. Ikan-takiri: “¡Ashininká! ¿Paitama piyomitaa-najinari awirokaiti nonkantiriri atziri-payi?”

---

† **11:43** makoryaaki = maaki = jatasirin-kataji isaiki isiri icharini-payi

7 Ikantajiitzi antari-kona-payi: “Aririka pisiyako-tyaari tsika ikantayita impiratani pishininka-payi, aritaki pantinirimi inintayitzi, ari pakakirimi kamiithaini isampitakimi, pasi piwiromi pimpira-jiityaarimi iriroriiti.”

8 Iro kantacha Roboam, ti inkimisantiri antari-kona-payi iyomitaa-witanaariri. Iri inintaki iyomitaa-najiri mainari-payi ikaratzi ikimotajitaki pairani, tsika itzimi inampina-yitari irirori.

9 Isampiyi-takiri, ikantziri: “¿Paitama piyomitaa-najinari awiroka-payi nonkantiriri ashininka-payi ikantakina: ‘Piwatsinaryaa-kotajina okaratzi impira-waitakana pairani asitamirini.’?”

10 Yakanaki mainari-payi ikaratzi pairani Roboam ikimotajitaki, ikantzi: “Iroka pinkantiri pakiri ashininka-payi kantzimiri: ‘Imapiro-takina asitamiri impira-waitakana pairani.’ Pinkantiri awiroka: ‘Isintsiwintakimi pairani asitanarini impiratami, naaka mapirotimini nompira-tyaami.’” *

11 Imapiro-takimi asitanarini ikima-tinatakaami, aikiro nonkima-tina-takaa-tyiyyaami naaka. Ipasawai-tanta-kamiri asitanarini wathaki-rontsi, irooma naaka nompasa-tanta-jyaamiro opatzitha asiro.’ ” †

* **12:10** Isintsiwintakimi pairani asitanarini impiratami, naaka mapirotimini nompira-tyaami = Iroka yanini-piro-tatsiri nakoi-mpiki anairo antarotzi ithaki asitanarini.

† **12:11** nompasa-tanta-jyaamiro opatzitha asiro = nompasa-tanta-jyaamiri kitoniro (tima kitoniro ipaitai-tziro pairani opatzitha asiro)

12 Okanta awisaki mawa kitaitiri piyaja Jeroboam itsipataari maaroni ishininka-payi tsika isaiki pinkathari Roboam, tima aritaki ikantzi-takari chapinki, ikantakiri: “Aririka awisaki mawa kitaitiri, pimpiyi piñiina.”

13 Iro kantacha, titzimaita yaki kamiitha Roboam itomi pinkatharini Salomón, ikowako-witariri ishininka-payi, ti inkimisantiri ikampinaa-witakariri antari-kona-payi.

14 Yakanta-sitakari okaratzi iyomitaa-nakiriri mainari-payi, ikantakiri: “Imapiro-takimi asitanari ikima-tina-takaami, aikiro nonkima-tina-takaa-tyiyyaami naaka. Ipasawai-tantakamiri asitanari wathaki-rontsi, irooma naaka nompasa-tanta-jyaamiro opatzitha asiro.”

15 Ti inkimi pinkathari ikowako-witariri ishininka-payi, tima irootaki inintakiri Pawa awishi omonkara-tantyaari ikantzi-takari Jeroboam, itomi Nabat, ikamanta-kiriri Ahías Makoryiironi-satzi.

16 Ikanta maaroni Israel-iiti, iñaakiri pinkathari ti inkimi, yakanakiri, ikantziri:

Ti noshininka-piro-tyaari naakaiti pirini David.
Airo naapatyaami pikarajitzi icharinitami itomi
Isaí.

Aikiro ikantajii-tanakitzi:

¡Israel-iiti anaajitzi aroka, thami ampiyi
awanko-thaantiki-payi!

¡Iriima ishininka-payi pinkatharini David,
impinkatha-matsita-wakaiyaa ikaratzi
ishininkata-wakaa irirori!

Ari ipiyajii-tanaka Israel-iiti iwanko-thaantiki-payi.

17 Irootaki ipinkathari-wintan-tariri Roboam ishininka-payi Israel-iiti ikaratzi nampitarori iipatsitiki Judá-iti.

18 Ari ityaanta-witakari pinkathari Roboam inampina, Adoram, inkowakotiri ishininka-payi yasitakaariri iwinkathariti. Isitowanaki maaroni Israel-iiti ishimyaan-takari mapi, iwa-maakiri. Ari ititanakiri sintzini pinkathari Roboam isiyako-mintoki, siyanaka Aapatyaawiniki.

19 Ari okantakari yooka-wakaan-takari Israel-iiti, ti intsipa-tajyaari ikaratzi icharini-yitari pinkatharini David irojatzi iroñaaka.

20 Ikanta ikimaki pasini ishininka-payi Israel-iiti, ikantaitzi: “Piyaja Jeroboam.” Ikaimakaan-takiri impoki tsika ipiyotaka maaroni ishininka-payi. Ari iwakiri impinkathari-wintairi maaroni ishininka Israel-iiti. Tira impinkathawintairi pasini ikarajüitzi ishininkata-wakaa-jiita icharini-yitari David, apaniro ikanta isaikawaitzi Judá-iti.

21 Ikanta yariitaka Roboam Aapatyaawiniki yapatota-paakiri Judá-iti aajatzi Benjamín-iti, oshiki-pirori ikarajüitzi iwayiriti iyosiitakiri. Intzi iwayiri-tyaari pasini ishininka-payi Israel-iiti, imatanta-jyaa-rorimi Roboam, itomi Salomón impinkathari-wintairi maaroni ishininka-payi. †

22 Iro kantacha, iñaanatakiri Pawa itomiyaayi paitachari Semaías, ikantakiri:

---

† 12:21 oshiki-pirori = 180,000 owayiri

23 “Pinkinkitha-waita-kairi Roboam, itomi pinkatharini Salomón, iwinkathariti Judá-iti aajatzi Benjamín-iti. Pimatzi-tyaari pinkamantiri maaroni nampitarori anta, pinkantiri:

24 ‘Iroka ikantzi Pawa: Ti onkamiithati pi-jati piwayirita-wakaiyaa pikaratzi pishininkata-wakaa-jiita awiroka Israel-iiti. Pimpiyi maaroni piwanko-thaantiki, tima irootaki nantawairi naaka.’ ” Ikanta ikimajii-takiro ñaantsi ikantziriri Pawa, piyayitanaka iwanko-thaantiki-payi, imatakiro tsika ikantakiri Pawa.

Iwitsikakaantaki isiyakaaro ipiraitari

25 Yapiitajiro Jeroboam iwiriintairo nampitsi Sikochaarini saikatsiri tonkaariki iipatsitiki Efraín-iti. Ari inampitaarori irirori. Ikanta apaata yookanajiro inampiwitakaro Sikochaarini, jataji, iwiriintajiro nampitsi Pawaporoni.

26 Ari ikinkithasiri-tanaka Jeroboam, ikantzi: “Kimitaka aritaki yapiitajiro impinkathari-wintajina Roboam, icharini pinkatharini David,

27 tima irojatzi ijata-piinta-jiitzi Aapatyaawini noshininka-payi impomitiri yatsipi-takaani itasorintsi-pankotiki Pawa, kimitaka aritaki inisironka-takiri Roboam, pinkathari-tatsiri iipatsitiki Judá-iti. Aamaiyaa aritaki iwa-kaantakina naaka, impiyasi-tairi Roboam iwinkathariti Judá-iti.”

28 Ari yaminaki pinkathari impaityaa yomitaa-najirini, iwitsika-kaantaki apiti isiyakaaro kiripiri vaca iyosiita ooro, ikantakiri maaroni

ishininka: “¡Ashininka Israel-iiti! Aritapaaki pipiyapiyataka Aapatyaawiniki. Yoka piwawani-tajyaari aka, iriitaki amajimiri pisaika-witaka pairani Apitantoniki.”

²⁹ Iwaki aparoni isiyakaaro vaca Pawapankoniki, iriima pasini iwakiri iipatsitiki Dan-iti.

³⁰ Irootaki inkaaripiro-waitan-tyaari Israel-iiti, ijayitaji Pawapankoniki aajatzi iipatsitiki Dan-iti impinkatha-tairi isiyakaaro kiripiri vaca.

³¹ Iwitsika-kaanta-yitaki aajatzi tonkaariki iyarapapankoti. Iyosiiyitaki ishininka impira-tasorintsi-tyaari, kaari-tzimaita ishininka-payi Leví-iti.

15

Iwitsikaitakiro nampitsi Ositikiitoni

⁹ Tima awisaki oshiki osarintsi ipinkathari-wintakiri Jeroboam maaroni pasini ishininka-payi Israel-iiti. Iriima ishininka-payi Judá-iti yaminaji iriroriiti pasini pinkathari-witairini, ipaita Asa.

16

Ipinkathariwintantzi Omri

²³ Aritaki tzimaki 31 osarintsi ipinkatharitziri irirori Asa iipatsitiki Judá-iti. Aripaiti yitanakaro irirori Omri ipinkathari-wintziri pasini ishininka-payi Israel-iiti. Okaratzi 12 osarintsi ipinkatharitaki. Irooma anta nampitsiki Aakami-ithawiniki ipinkatharitaki okaratzi 6 osarintsi.

24 Yamanantakiro Omri iipatsiti Ositikii-toni-satzi, ikaratzi apikithoti kiriiki opinatakari. Ari iwiriintakiri inampitsiti ipaitakiro Ositikii-toni, tima iro owaitakaan-tzirori iwairo asitarori iipatsiti pairani ipaita Ositiki, ikantai-tziri iñaaniki irirori ‘Semer’.*

25 Ti onimotiri Pawa okaratzi yantziri pinkathari Omri. Omapiro ikaaripirotaki yanaakiri ikaaripirotaki itakarori pairani ipinkatharitzi.

26 Isiyako-taari ikaaripirotaki Jeroboam itomi Nabat, tima ikaaripiro-takaakiri aajatzi maaroni ishininka-payi Israel-iiti, iwatsimaakiri Iwawani Israel iñaakiri ipinkatha-waitziri siyakaarontsi.

28 Ikanta imakoryaaji irirori Omri, ikitaitakiri Ositikii-toniki. Iimpoyii-taari ipinkatharitaji Acab, itomi irirori. †

Ipinkathariwintantzi Acab

30 Timu okaratzi 22 osarintsi ipinkathari-wintakiri Acab ishininka-payi Israel-iiti anta Ositikii-toniki. Titzimaita onimotiri Pawa ipinkathari-witaka Acab itomi Omri, omapiro ikaaripirotaki, yanaanakiri ikaratzi itakarori pairani ipinkatharitzi.

31 Ti yookiro yantayi-tziro kaari-pirori isiyako-taari pinkatharini Jeroboam, itomi Nabat, tima iinantakaro Jezabel, irisinto pinkathari-tatsiri Simaaki, ipaitai-tziri “Itsipa-minthari Inkaniwiri”. Timu ijataki pairani Jeroboam, ipinkatha-waitakiri pawaniro Inkaniwiri.

---

* **16:24** apikithoti kiriiki opinatakari = apiti talento = 66 kilos † **16:28** imakoryaaji = imaaji = jatasirin-kataji isaiki isiri iwaisatziti-payi

³² Iwitsika-kaantaki pomipirini-mintotsi anta Ositikii-toniki, iwitsika-kaantzitaka iyarapapankoti tsika impomiwintaitiri pawaniro Inkaniwiri.

³³ Imatakiro aajatzi pinkathari Acab iwitsika-kaantaki osiyakaaro pawaniro Inkaariwiro, irootaki iwatsimaa-piro-tanta-kariri Iwawani Israel, tima yanaanakiri itayita-karori pairani ipinkathari-yitzi iwatsimairi Pawa.

17

Ikamantantzi Elías airo omparyaaaji inkani

¹ Ikanta Elías Onimowini-satzi poñaachari Wakaniki, ikinkitha-waita-kaakiri pinkathari Acab, ikantziri: “¡Pinkatharí! Omapiro-tatyaa nonkantimiri, tima Iwawani Israel, iriitaki ompiratanari naaka. Ari awisaki osarintsi-payi airo omparyaaaji inkani, airo iñiitaji kapichiini itsini impokiro irojatzi nonkantan-tajyaari naaka: ‘Omparyaaaji.’ ”

² Ari iñaanata-kiriri Pawa irirori Elías, ikantziri:

³ “¡Elías! Pisiyi, pinkinaki isitowa-piintzi ooryaatsiri. Pimaña nijaatinkaki Chikaaroniki, saikatsiri intatzikiro Owaryiinkaariniki.

⁴ Irootaki pimurityaari nijaatinka. Ari nonkanta-kaakyaari koontzi-niro yayimiro piyaari anta.” *

⁵ Imatakiro Elías ikantakiriri Pawa, jataki, isaikaki nijaatinkaki Chikaaroniki saikatsiri intatzikiro Owaryiinkaariniki.

---

* **17:4** koontzi-niro = cuervos

⁶ Pokatsi koontzi-niro yaminiri posiniri iyaari aajatzi yatantyaariri. Yaminiri okitaityaa-manaji aajatzi tsitinii-tiini. Irootaki iriri nijaatinka. †

⁷ Okanta awisaki tsika okaratzi kitaitiri, piryataanaki nijaatinka, tima ti iñiitairo omparyaaji kipatsiki.

Elías aajatzi kinankaro

⁸ Opoñaa iñaanatairi Pawa yoka Elías, ikantajiri:

⁹ “Pijati Wiyaaroniki otsipa-nampitari Simaani, aritaki pisaikiri anta. Tima ari nonkanta-kaakyaaro kooya kinankaro ompimi piyaari.”

¹⁰ Jataki Elías Wiyaaroniki. Ikanta yariitzi-mataka nampitsiki, imonthaakaro kooya kinankaro aawaitzi saimpiki. Ikaimako-tapaakiro, ikantziro: “¡Ayomparó! Nonintzi pimpakotina kapichiini nijaa nirawaki.”

¹¹ Irootaintsi ojetanaki ayiniri imiri, yapiitanakiro, ikantziro: “¡Pamaki aajatzi kapichiini noyaari!” ‡

¹² Akanakiri iroori, okantziri: “¡Omapiro-tatyaa nonkantimi, tima añaaitsi Piwawani, tikatsi yatantaitari nompimiri! Apatziro otzimi opanikiini pankirintsi-pani kowitziki, aajatzi yinkantsi tzimatsi kapichiini. Irootaki naantari kapichiini saimpiki nonkotsitiro nakyoootiri notomi, aririka nonthonkakiro, ari noyaawintyaa ayina notashi.” §

---

† 17:6 yatantyaariri = pan ‡ 17:11 noyaariri = pan § 17:12 yatantaitari = pan

13 Ikantzi Elías: “Airo pitharowa-waitzi. Pijati pimatiro pikantakiri. Iro kantacha naaka pitawakyaa pintasi-tinaro, pamakinaro nowawakyaa. Impoña pampoiti pintasiti pasi awiroka pakyootiri pitomi.

14 Tima ikantakina Pawa, Iwawani Israel, airo othonka pankirintsi-pani aajatzi yiinkantsi, iro-jatzi iwaryaan-tajyaarori Pawa inkani kipatsiki.”

15 Tima omatakiro kinankaro ikantakirori Elías. Oshiki kitaitiri awisaintsi ti onkowityiiyaa owariti otsipatakari Elías aajatzi otomi.

16 Ti onthonkyaa pankirintsi-pani oyowitzitiki aajatzi ikimitakari yiinkantsi, tima monkarataka iñaani Pawa ikantakiriri Elías.

17 Okanta apaata imapoka-sitaka imantsiy-ataki otomi kinankaro, mapirokitaka, ti onkanti yaniinka-tanaji.

18 Oñaanata-nakiri kinankaro yoka Elías, okantziri: “¡Itomiyaayi Pawá! ¿Paitama pipokasi-tantanari? ¿Irooma pipokantari pinkinkithasirita-kayinaro noyaaripironka inkaman-tajyaari notomi?”

19 Ari yakanakiro Elías, ikantziro: “Pamakinari aka pitomi.” Yaawakiri Elías othomaakiri iriniro, yatiita-kaanakiri imaapiintzi inaryaa-paakiri imaamintoki.

20 Ichiraanaki Elías, ikantzi: “¡Pawá! ¡Asitanarí! ¿Pimatzi-tyaaroma piwasinonkairo kinankaro nomayimo-tziri piwamaitiro otomi?”

21 Tima mawa yapiitakiro Elías iwanki-sipanii-takari iintsi. Yapiita-nakiro ichiraanaki, ikantzi: “¡Pawá! ¡Asitanarí! Poipyaa-siri-tairi iintsi.”

²² Ikimakiri Pawa ikantakiriri Elías, yoipyaa-siri-tairi iintsi, añaanaji.

²³ Ithomaa-najiri, yayiita-kaanajiri osaawiki, ipapajiro asitariri, ikantziro: “Yoka pintsiti, añaaji.”

²⁴ Okantzi kooya: “Ari noyotziri iroñaaka awiroka itomiyaayi Pawa, tima omapiro-tatyiyaa iñaani Pawa okaratzi piñaawai-tziri awiroka.”

18

Yapiitairo Elías iñiri pinkathari Acab

¹ Tima osamanitaki, awisaki okaratzi mawa osarintsi, yapiitajiro Pawa iñaanatairi Elías, ikantairi: “Pijati, piñiri pinkathari Acab, tima irootaa-tsi nowaryaajiro inkani tsinkaironi kipatsi.”

² Jataki Elías iñiri pinkathari Acab. Tima antaroiti okantaka tashitsi Ositikii-toniki.

³ Ikaimakiri Acab inampiri paitachari Abdías, tima imapiro-tatziiro irirori ipinkatha-tziri Pawa.

⁴ Tima owakaantan-takariri Jezabel Kamantan-tzinkari-payi, yoka Abdías iriitaki omanakiriri impirita-moro-nakiki ikaratzi 100 Kamantan-tzinkari, inasitaka apipiyoti ikaratzi 50 Kamantan-tzinkari, ari ipiriri iwari aajatzi iriri.*

⁵ Ikinkitha-waita-kaakiri Acab yoka Abdías, ikantakiri: “Thami aniitiro maaroni nampitsi amini tsika owaapathata, amini aajatzi ni-jaatinka tsika oshooki katarosi yañaantyaari

---

* 18:4 iwari = pan

apira-payi ikyaakoitari. Airorika añaasita, ari inthonka-kyaari inkami apira-payi.” †

⁶ Tima ikinanaki Acab pasiniki awotsi, iriima Abdías ikinakiro irirori pasiniki awotsi tikatsi intsipa-tanakyaa.

⁷ Ikanta ijatanaki Abdías awotsiki, imon-thaakari Elías. Tima iyotawajiri, ityirowa-sitawaari, ikantziri: “¿Tima awiroka Elías?”

⁸ Yakanaki Elías, ikantzi: “Naakataki. Pimpiyanaki, pinkantiri piwinkathariti: ‘Noñaajiri Elías.’ ”

⁹ Ikantzi Abdías: “¿Tzimatsima nokinakaa-sitani pityaantan-tanari nonkamantiri pinkathari Acab iwan-tyaanari?”

¹⁰ ¡Omapiro-tatyaa nonkantimiri, tima añaatsi Piwawani! Oshiki yamina-mina-takaan-takimi pinkathari Acab maaroni nampitsiki. Ikaratzi kantatsiri: ‘Ti noñaajiri,’ isintsiwintziri ikantziri: ‘Pinkanta-piro-tina tirika piñaajiri!’

¹¹ Aikiro pikanta-tyaana awiroka iroñaaka: ‘Pijati pinkamantiri piwinkathariti, pinkantiri: “Noñaajiri Elías.” ’

¹² Kimitaka aririka nojatanaki, yaanajimi itasorinka Pawa, airo noyotzi tsika pisaiki. Aririka nonkaman-tawita-kyaari pinkathari Acab, airorika iñaasitami irirori, aritaki iwakina. Tima naaka, nasi nowiro nopinkathartziri Pawa owakira nomainari-tapaaki.

¹³ ¿Tima inkaman-taitimiro okaratzi nantakiri otsitoka-kaantan-tariri Jezabel Kamantan-tzinkari-payi? Tima nomanaki impirita-moro-

† 18:5 apira-payi ikyaakoitari = amoranipayi = caballos, mulas

nakiki ikaratzi 100. Nonasitaka apipiyoti ikaratzi 50 Kamantan-tzinkari, ari nopiriri iwari aajatzi irirí. ‡

14 Aikiro pikanta-tyaana awiroka iroñaaka: ‘Pijati pinkamantiri piwinkathariti, pinkantiri: “Noñaajiri Elías.” ’ ¿Pininta-tziima iwina?”

15 Ikantzi Elías: “¡Omapiro-tatyaa nokantz- imiri, tima añaatsi Pawa Ñaapirori ompirata- nari naaka. Iroñaaka nojati noñiiri Acab!”

16 Ikanta Abdías yamina-mina-tairi pinkathari Acab, ikamantakiri. Jatanaki irirori Acab imonthai-yaari Elías.

17 Ikanta iñaawajiri, ikantawakiri: “¿Awirokama ñaasirin-kayitakiriri ashininka- payi Israel-iiti?

18 Ikantzi Elías: “Tira naaka ñaasirin-ķirini. Awiroka pitsipatari ishininka-payi piwaisatzi- tini, okantakaaro piwashaantairo ikantakaan- tani Pawa, pipinkatha-waita-sitakari osiyakaaro Inkaniwiri-payi.

19 Pinkaima-kaantiri maaroni ashininka- payi Israel-iiti yapatojiityaa Owaantsii-toniki. Pinkaimiri anta iñaawya-takaani Inkaniwiri inkarati 450, pinkaimiri oñaawya-takaani Inkaariwiro inkarati 400, aajatzi ikarajitzi akyyoota-piintzirori Jezabel.”

Elías aajatzi pawaniro Inkañaawiri

20 Ikaimakaan-takiri Acab maaroni ishininka-payi Israel-iiti, yapatotakiri maaroni ñaawyawai-taniri-payi Owaantsii-toniki.

---

‡ 18:13 iwari = pan

²¹ Ari ipokakiri irirori Elías tsika ipiyotaka ishininka-payi, ikantapaakiri: “¿Tsika-paiti piwashaantairo pipitho-pitho-waitaka okantakaami otzimi apiti pikinkithasiritani? Iriirika iriipirori Pawa pinkimisantiri, pimatiro. Iriirika Inkaniwiri, pinkimisantiri irirori.” Ari imairijitaki ishininka-payi tikatsi akatsini.

²² Aikiro iñaanata-tziiri Elías ishininka-payi, ikantziri: “Aparoni nokanta naaka iyamantaniriti Pawa, iriima Inkaniwiri ikaratzi 450 iñaawya-taniriti.

²³ Pamajiiti aka apiti ipiraitari. Iyositi itaki ñaawyariiti aparoni ipiraitari inintiri, intopitha-yitakiri, iwankitakiri itsimaki, airo itaan-tzimaitari paamari. Ari nonkimitaakiri naaka pasini ipiraitari, nowanki-takiri tsitsiki, airo nowaama-tantari aajatzi paamari. §

²⁴ Impoña pinkowa-kotiri piwawani-payi awirokaiti, pimpairyiuro iwairo. Irooma naaka nompairyiuro iwairo Nowawani. Itzimi-rika Pawa kimatsini, owayiita-kironi paamari, iriitaki mapirotzirori Ipawatzi.” Ikantajitzi maaroni Israel-iiti: “¡Ariwí!”

²⁵ Ikantanakiri Elías iñaawya-takaani Inkaniwiri: “Piyoyii pinintziri ipiraitari, pityaari awiroka piwamairi, tima oshiki pikarajitzi. Pinkowa-kotiri piwawani pimpairyaajiro iwairo, airotzimaita poisantari paamari.”

²⁶ Imatakiro ikantakiriri, yaakiri ipiraitari, iwamaakiri. Yitanakaro kapichikitaiti, tampatzika-takotaki ikowako-witari iwawani

---

§ 18:23 ipiraitari = vaca = buey

Inkaniwiri, ikantziri: “¡Inkaniwiri, pakina!” Tikatsi-tzimaita akirini. Aikiro imitaa-jiiwitatyaa ishonka-shonkawintziro iwitsikakiri ipomipirini-minto.

27 Tampatzika-takotaki, oshiki isironta-wintari Elías yokaiti, ikantziri: “Pisintsiti pinkaimiri piwawani. Aamaasityaa tzimatsi yantziri, ijatatzii ikiwan-tawaitzi. Piwasaakiryiiri aamaasityaa imaatzii.”

28 Aikiro ikaimajii-tatzii, itotakaa-waiyi-takaro kotsiraa-niki, ipathakawai-takaro thoyimpi-thowa-yitatsiri, iyowayitaki iriraani, aritaki okanta yamijiitari iriroriiti.

29 Irootzi-mataki omonkaratyaa tsika owiraa kitaitiri ipomitanta-piintariri yatsipi-takaani, aikiro ikaimawi-jiiatyyaa sintsiini, tizimaita yakaitiniri yamanani. Tikatsi akirini, tikatsi kimirini aajatzi.

30 Ikaimanakiri Elías maaroni ishininkapayi, ikantziri: “Pimpoka-jiiti maaroni aka.” Pokajii-tapaaki ishininkapayi. Ari iwitsikajiri Elías ipomipirini-minto Pawa iporoki-taitakiri pairani.

31 Yaaki mapipayi okaratzi 12. Ikaratzira pairani aajatzi itomi-payi Jacob 12. Tima irijatzi Jacob ikantakiri pairani Pawa, ikantziri: “Israel pimpaitajyaa.”

32 Ipiwirikairo mapipayi iwitsikaji itaapirini-minto Pawa, antaro ikiya-thapi-takiro, kantacha

impanki-taitimi oshiki okitho pankirintsi. *

³³ Itaromaakiro tsitsi, itowatha-yitakiri ipi-raitari, iwankitakiri tsitsiki.

³⁴ Ikantzi Elías: “Pamakiro antaro 4 kowitzi owantakari nijaa, pisaitiro pomitai-rontsi aajatzi tsitsi.” Aikiro ikantatzii Elías: “Papiitiro pi-saitiro.” Yapiitziro ikantzi: “Papiitiro pisaitiro.” Imataitakiro okaratzi ikantakiri Elías.

³⁵ Jaikita-paaka nijaa ikiya-thapi-taitakiro pomipirini-mintotsi, siyaata-paaka nijaa.

³⁶ Aritaki monkara-tapaaka owiraa kitaitiri ipomita-piintziri ipira pomipirini-mintotsiki, pokanaki Elías. Ichiraa-paaki, ikantzi: “¡Pawá! Iwawani Abraham, Isaac aajatzi Israel. Pimatiro nokowako-tzimiri, irootaki iyotantai-tyaari awiroka Iwawani Israel-iiti, naakataki aajatzi pimpiratani. Okaratzi nantziri naaka, awirokataki ompiratanari nantimiro.

³⁷ Pimatiro Pawa, pimatinaro nokowako-tzimiri. Irootaki iyotantyaari atziri-payi awirokataki Pawa, awiroka kaima-siri-yitziriri inkimisantaimi.”

³⁸ Omapoka-sitanaka ookatha-tanaka, otaa-paakiri wathatsi, tsitsi, mapi, samampo, maaroni, paamatanaki aajatzi nijaa jaikitain-chari ikiya-thapi-tasitai-takiro. †

³⁹ Ikanta iñaakiro maaroni Israel-iiti opaa-matanaki, oiyotanaka, otsitoka-paaka itamako

---

* **18:32** Kantako-tachari aka “oshiki okitho pankirintsi” irojatzsi siyarori akanti apiti antaro iwantai-tarori okitho pankirintsi ipankii-tziri. Osiyaro aajatzi ikantaitzi onkarati 20 litro. † **18:38** ookatha-tanaka = iwaamariti Pawa okinapaaki inkitiki

kipatsiki, ikantajiitzi: “¡Pawa inatzi yokawí! ¡Iriitaki Pawá!”

⁴⁰ Ari ikantzi Elías: “Pairikiri iñaawyataniriti Inkaniwiri. Tikatsi aparoni siyatsini.” Ari yairikai-tanakiri maaroni, yaanakiri Elías ni-jaatinkaki Tirimpyaaroki, iwisakiri maaroni.

Ikowakotantai Elías omparyaji inkani

⁴¹ Ari ikinkitha-waita-kaakiri Elías pinkathari Acab, ikantziri: “Pijati piwankoki, piwapajyaa, pirapaji aajatzi iraitziri. Tima poimainkata-paaki antaro inkani.”

⁴² Ari itonkaanaki kapichiini pinkathari Acab, owawaitaka, iraki aajatzi iraitziri. Ari itonkaa-piro-tanaki irirori Elías omitzithaki Owaantsii-toniki, thointa-paaka yoiyoota-paaka anta, itsitoka-kaakaro iworó iyirito.

⁴³ Ikantziri impiratani: “Pinkatziya-niinti jinokiini, pamini inkaari-kinta.” Jatanaki, yaminaki inkaariki, ikantzi: “Tikatsi noñii.” Aikiro isintsi-tatzii Elías, ikantziri: “Papii-piitiro pamini, onkarati 7 papiitiro.”

⁴⁴ Irotaki 7-tatsiri ipiya-piyataka impiratani, ikantziri: “Noñaaki inkaari-kinta yanini minkori, osiyaro akotsi.” Ikantzi Elías: “Pijati isaiki pinkathari Acab pinkantiri: ‘Paanajiro pisiyako-minto, tikira oparyaa-paaki inkani.’ ”

⁴⁵ Ari otsitini-kitanaki inkiti, antaro otampyaa-tanaki, paryaapaaki antaro inkani. Titanaka Acab isiyako-mintoki, jataki Panki-pawa-winiki.

⁴⁶ Iriima Elías, ikantakaakari Pawa ontzimi isintsinka, yooso-thaki-tanakaro iithaari. Isiyana-kityaa ijatanaki, iriitaki itakaro yariitaka

Panki-pawawiniki tikira-mintha yariityaa irirori
Acab.

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2